

JEDAN GRAD, JEDNA BORBA

Piše ko zna, smije i umije; izlazi kad treba i mora; štampa se u kućnoj radinosti.

ZAŠTO SARAJEVO NEMA VODE?

Uzrok višegodišnjih redukcija u Sarajevu je sistemska nebriga za vodovodnu mrežu i izvořišta.

Vodovodna infrastruktura je zapuštena, jer zadnjih par decenija u nju nije dovoljno ulagano i vodovodna mreža je u stanju poluraspada. Cijevi se ne mijenjaju, tolerišu se bespravni priključci čak i komercijalnim potrošačima, vrela se prekomjerno crpe, a vodozaštitne zone se ne štite i dopušta se nekontrolisana gradnja zbog čega u našu vodu za piće lako mogu dospjeti fekalije i opasne hemijske supstance. Stanje pogoršava i sve lošije upravljanje preduzećem. Odgovornost za lošu organizaciju rada snose razne uprave Vodovoda, stranački postavljene – zbog čije nestručnosti i samovolje trpi i stanovništvo i radnici preduzeća, ali glavni krivci su oni koji su takve uprave postavljali, dopuštali im da loše rade i nisu ih na vrijeme smjenjivali:
vladajuće stranke u Vladi i Skupštini Kantona.

DA LI KANTON IMA NOVCA ZA VODOVOD?

Rekonstrukcija vodovodne mreže 9 godina čeka na kredit od 50 miliona KM Evropske banke za obnovu i razvoj, dok vodovod iz dana u dan propada i popravke bivaju sve skuplje i zahtjevnije. Da su se vlasti potrudile da valjano planiraju budžet, davno se i tako mogao obezbijediti novac za neophodno održavanje mreže i Sarajevo ne bi došlo u situaciju da vodu drži u kanisterima. Vlasti međutim imaju druge prioritete. Trenutno se Kanton hitno zadužuje, prodajom obveznica u vrijednosti od 40 miliona KM, da bi se radio niz malih i ne toliko značajnih projekata, poput natkrivanja pijaca i skupih trotoara na čijem otvaranju će se onda zvaničnici slikati tokom izborne godine. Presijecanje crvenih traka tokom predizborne kampanje očito je preče od vode za stanovništvo.

ZAŠTO JE POTREBNO DA SE DAJE NOVAC IZ BUDŽETA ZA VODOVOD?

Postoje djelatnosti čiji se značaj za društvo ne može mjeriti profitom - niti te djelatnosti treba da budu potpuno komercijalne, npr. zdravstvo, obrazovanje, javni prevoz, pa i vodosnabdijevanje. Kanton je dužan, i prema svojim zakonima, da održava infrastrukturu i pomaže obavljanje tih djelatnosti. U ovoj godini, kad veći dio grada trpi redukcije gotovo kao tokom opsade uslijed propale mreže, za rekonstrukciju vodovodne infrastrukture najbogatiji kanton iz svog budžeta od 700 miliona izdvaja 1000 (hiljadu) KM.

ZA KOGA U BUDŽETU KANTONA UVIJEK IMA NOVCA?

U budžetu za 2017. novca se našlo – ali za izgradnju novog vodovoda apartmanskom naselju na Bjelašnici. Vikendaši u tih 400 apartmana, koji su inače građeni bez okolinske dozvole i protivno ranijim stručnim procjenama da će otpadne vode zagaditi glavna izvořišta sarajevske pitke vode, ne troše toliko vode da bi ugrozili snabdijevanje grada. Najekonomičnije bi bilo vodu iz gradskog vodovoda pumpati i, zbog tih troškova, vlasnicima apartmana naplaćivati po višoj cijeni od cijene vode u gradu.

Vlada KS međutim gradi potpuno nov vodovod koji će to naselje napojiti kristalno čistom, izvorskom vodom iz Bijele Rijeke za 2 MILIONA KM, odnosno 5.000 KM po jednom apartmanu, bez da vlasnici apartmana snose ikakve troškove.

ZA KOGA U SARAJEVU UVIJEK IMA VODE?

Vode u Sarajevu ima za koncesije privatnicima (dozvole da se, uz određenu naknadu, vrlo često dosta nisku, eksplorativne prirodni resurs za komercijalnu upotrebu).

Crpeći javni prirodni resurs, privatnici se bogate, a koncesije ne plaćaju. Dugovi su milionski, a među dužnicima je i jedna od najbogatijih multinacionalnih kompanija – Coca-Cola. Od 19 koncesija za vodu, za 14 NE POSTOJE koncesioni ugovori.

Informacije o potrošnji su dostupne samo za 2 od tih 19 kompanija. Same te dvije kompanije troše vode koliko bi bilo potrebno za uredno snabdijevanje 20 hiljada stanovnika.

ZNAMO LI KAKVU VODU PIJEMO?

Ne znamo.

Kontrole kvaliteta se rade, ali u nedovoljnem broju. Svakodnevne redukcije uzrokuju promjene pritiska u cijevima radi čega u cijevi dospijeva sve što se nađe u okolnom terenu, od obične zemlje do kanalizacije i teških metala. A i dalje se uporno radi na smanjenju ionako slabo zaštićene vodozaštitne zone – niču stambeno-poslovni objekti, turistička naselja, benzinske pumpe, deponije i sl.

Posljedica: VODE VRELA BOSNE I DALJE SU ZATROVANE FEKALNIM BAKTERIJAMA.

Zavod za javno zdravstvo radi tek oko 12% broja analiza na koji ih obavezuje zakon. Više od toga Zavod ne može ukoliko od vlasti ne dobiju nalog i neophodna sredstva i kapacitete kojih trenutno nemaju za neophodni obim i kvalitet testiranja.

**Budući da ima novca za rekonstrukciju vodovoda
i budući da se isto ovo javno preduzeće decenijama prije besprijekorno staralo o
vodosnabdijevanju grada,
ZAŠTO MI SADA TRPIMO REDUKCIJE IZ GODINE U GODINU?**

Uzrok su skrivenе namjere vlasti da javno preduzeće završi kao nekadašnji sarajevski privredni giganti, koji su i poslije rata pozitivno poslovali ili imali sve uslove da ponovo stanu na noge, a koji su namjerno upropasteni da bi bili privatizovani.

Već tri godine od vlasti i njihovih plaćenih tzv. eksperata slušamo javne pohvale za javno-privatno partnerstvo u komunalnom sektoru, a po mahalama i kvartovima kruže opštinski vijećnici koji suptilno huškaju ljudi da prestanu plaćati račune za vodu – iako upravo njihove stranačke kolege kontrolišu to isto preduzeće i u svakom trenutku ga mogu dovesti u red.

U pitanju je zapravo priprema za kamufliranu privatizaciju našeg najvrjednijeg resursa.

Znajući da javnost takvo nešto ne bi tek tako odobrila, vlasti sistematski ruše preduzeće – pljačkom, zapošljavanjem nestručnjaka, namještenim tenderima i sl. dok ne postane potpuno nefunkcionalno, a očajno stanovništvo zavapi za bilo kakvim rješenjem. Tada vlasti proglose državu (dakle – i sebe!) lošim gazdom i nađu ‘privatnog investitora’. Privatniku, najčešće nekom iz istih stranačkih klanova koji nas godinama upropastavaju, prepustiće se tako kontrola nad životno važnim prirodnim resursom.

Šta to može značiti?

Javno-privatno partnerstvo = sav profit privatniku, sav teret – društvu

Problemi su poznati iz drugih gradova širom svijeta u kojima je već viđen sličan scenario. Privatnik se rukovodi samo profitom – cijene rastu, a kvalitet usluga slab. Ono što izlazi iz okvira privatnog interesa, tj. zarade – opet će morati finansirati javni budžet. **Zato je 170 gradova u inostranstvu, od Berlina preko Pariza do Kuala Lumpura, odlučilo da vrati vodovode u vlasništvo države.**

Privatizacija vitalnih resursa društva daje ogromnu moć privatnim kompanijama nad najznačajnijim aspektima naših života i omogućava im da kroje politiku prema svojim poslovnim interesima, najčešće na štetu društvenog interesa.